

**โครงการอบรมมุ่งเป้าเข้ากรอบองค์ความรู้ด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์และคาร์บอนเครดิต**  
**สู่อุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำ**  
**มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี**

---

---

1. ชื่อโครงการ โครงการอบรมมุ่งเป้าเข้ากรอบองค์ความรู้ด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์และคาร์บอนเครดิต  
สู่อุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำ

2. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบไปพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเพื่อ ศึกษารูปแบบการจัดทำเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยเริ่มต้นในปี 2556 ในพื้นที่อุตสาหกรรมเดิม (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด) โดยให้คำนึงถึงการจำกัดการพิจารณาอนุญาตตั้งโรงงานในพื้นที่ อย่างเข้มงวด สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ (จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดปราจีนบุรี) ให้พิจารณาจัดทำ แผนการยกระดับนิคมอุตสาหกรรมเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ดังนั้นในเริ่มต้นจะดำเนินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่ 5 จังหวัดดังกล่าวเป็นจังหวัดนำร่อง และพัฒนาเพิ่มเติมในปี 2558 โดยขยายพื้นที่พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ครอบคลุมจังหวัดที่มี ศักยภาพสูงในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรม จำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นครปฐม ชลบุรี ราชบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี และสงขลา โดยกำหนดกรอบการศึกษา ครอบคลุมกรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 5 มิติ ได้แก่ มิติกายภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม มิติ สังคม มิติการบริหารจัดการ ด้วยเหตุนี้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและยกระดับสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในระดับเมืองนำอยู่คู่อุตสาหกรรม (ระดับที่ 5)

การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นการพัฒนาทั้งในส่วนของโรงงานอุตสาหกรรม และชุมชนโดยรอบ โดยในส่วนของโรงงานเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้วัสดุและพลังงานอย่างคุ้มค่า ด้วยการวางแผนอย่างรอบคอบก่อนใช้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพซึ่งไม่เพียงแต่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดปริมาณของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต หากยังเป็นการลดต้นทุน เพิ่มผลกำไร และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับภาคธุรกิจอีกด้วย จากนั้นจะมีการร่วมมือกับชุมชน ในการยกระดับคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจในพื้นที่ ให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี และเติบโตไปพร้อมๆ กับโรงงานอย่างยั่งยืน ดังนั้น การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จึงเป็นกลไกที่เพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจ โดยใช้มาตรการในการป้องกันมลภาวะตั้งแต่แรกเริ่ม แทนการใช้หลักการบำบัดมลภาวะที่เกิดขึ้นในท้ายสุดของกระบวนการผลิต อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมอีกด้วย ในส่วนขอบเขตเกณฑ์ข้อกำหนดที่ 3 ของเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ดังนั้นการส่งเสริมความรู้ด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์และคาร์บอนเครดิต จึงเป็นประเด็นหลักเพื่อช่วยในการขับเคลื่อนกลไกผลักดันเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ให้สู่เมืองอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำได้

ด้วยเหตุนี้การจัดทำโครงการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่สถานประกอบการและชุมชนที่ต้องการพัฒนาองค์ความรู้ด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์และคาร์บอนเครดิต จึงมีสิ่งสำคัญในการช่วยทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้

### 3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อสร้างเครือข่ายและให้ความรู้แก่ทุกภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญเพื่อมีส่วนร่วมในการผลักดันร่วมกัน

3.2 เพื่อถ่ายทอดความรู้สู่การปฏิบัติให้แก่ทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.3 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์และคาร์บอนเครดิต สู่อุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

### 4. ลักษณะกิจกรรม

การจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการคาร์บอนฟุตพริ้นท์และคาร์บอนเครดิตสู่อุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำ โดยการลงพื้นที่เป้าหมายทั้ง 4 ตำบล เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.1 ส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ/ พลังงาน

4.3 การพัฒนาพลังงานทดแทน

4.4 การจัดการขยะมูลฝอย/ สิ่งปฏิกูลและวัสดุเหลือใช้การเกษตร

4.5 การดำเนินงานด้านโลจิสติกส์สีเขียว (Green logistic)

4.6 การคำนวณค่าประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ ด้านก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงาน น้ำใช้ วัสดุดิบของเสีย มลภาวะทางอากาศ ตามบริบทของโรงงาน

### 5. ระยะเวลาดำเนินการ / ช่วงเวลา วันเวลา ตารางดำเนินโครงการ

กำหนดหมายการจัดฝึกอบรม 1 วันในสัปดาห์ที่ 2 ของแต่ละเดือน เริ่มเดือนธันวาคม 2566 ถึงเดือนกรกฎาคม 2567 รวม 8 เดือน จำนวน 8 ครั้ง

### 6. สถานที่ดำเนินการ

6.1 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

6.2 สถานประกอบการในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัดสุราษฎร์ธานี

6.7 พื้นที่สาธารณะในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัดสุราษฎร์ธานี

### 7. ผู้รับผิดชอบโครงการ

7.1 ผศ.ดร.อัจฉริยะ โชติพันธ์ หัวหน้าโครงการ

7.2 ผศ.ดร.สุนิสา สุชาติ

7.3 ผศ.ดร.นงเยาว์ เมืองดี

7.4 ดร.กนกอร แซ่อึ้ง

7.5 อาจารย์จิตรลดา กิตติจารุวัฒนา

7.6 ดร.ไกรสร ปูนย่อง

7.7 ผศ.ศิริภา พลพัฒน

7.8 นายจตุพร วิเศษโชค

7.9 นายชนนัท หัตถประดิษฐ์

## 8. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

## 9. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ดังนี้

8.1 ผู้ประกอบการ/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรม  
เชิงนิเวศจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 100 คน

8.2 วิทยากรและเจ้าหน้าที่ 10 คน

## 10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าอบรมได้พัฒนาทักษะ ความรู้ และเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีด้านการบริหารและจัดทำ  
คาร์บอนฟุตพริ้นท์และคาร์บอนเครดิต
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองสู่อุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำ
3. ผู้เข้าอบรมนำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรของตนได้

## 11. การประเมินผล

11.1 จำนวนผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ

11.2 ประเมินความพึงพอใจหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม